

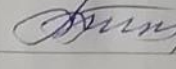
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет економіки та бізнес-адміністрування
 Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФЕБА

 С. Смерічевський
 «12» 05 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальних робіт

 А. Подухін
 «13» 05 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
 навчальної дисципліни
 «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
 Спеціальність: 051 Економіка
 Освітньо- професійна програма: Економіка підприємства

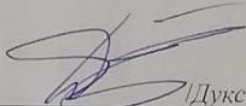
Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредиті в ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	Форма сем. контролю
Денна	1, 2	180/6,0	49	34	97		диф.залік 1, 2 с.
Заочна	1, 2	180/6,0	10	8	162	1 к-2 сем.	диф.залік 2 с.

Індекс: НБ-6-051-3/20-1.7
 Індекс: НБ-6-051-3з/20-1.7

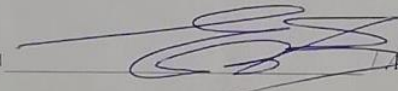
СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях» розроблено на основі освітньої програми та навчальних планів № РБ-6-051-3/20, № РБ-6-051-3з/20 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
Старший викладач кафедри
економіки повітряного транспорту /Дуксенко Оксана Петрівна/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Економіка підприємства») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 21 від «02» 11 2020 р.

Завідувач кафедри /Дреф'єва Олена Володимирівна/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 7 від «07» - 12 2020 р.

Голова НМРР /Тофанчук Анатолій Тимофійович/

ЗМІСТ

сторінка

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	8
2.1. Структура навчальної дисципліни	8
2.2. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	9
2.3. Перелік питань для підготовки до підсумкової семестрової роботи.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
	стор. 4 з 18		

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затвердженої розпорядженням № 071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз. від 16.10.2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Навчальна дисципліна «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки та є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь в сфері загальноекономічних аспектів на макрорівні, що формує профіль фахівця в галузі економіки.

Метою викладання дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях» є загальне вивчення законів і механізмів функціонування ринкових структур і поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, опанування студентами універсального інструментарію обґрунтування та прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених засобів і альтернативних можливостей, формування у студентів комплексу теоретичних знань і практичних навичок територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки, а також формування системи знань про механізми функціонування національної економіки на підставі сучасних макроекономічних теорій, концепцій, моделей.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основних теоретичних засад поведінки споживачів, виробників, покупців, продавців на ринку;
- розкриття закономірностей функціонування економічних мікросистем у різних ринкових ситуаціях й вміти їх ефективно застосовувати;
- вивчення методики аналізу ситуацій для подальшого використання результатів в навчанні;
- ознайомлення із сучасними проблемами економіки України на мікрорівні;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
	стор. 5 з 18		

- навчитися цілісно сприймати економічні явища;
- засвоєння теорії регіональної економіки та регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики;
- надання студентам необхідних теоретичних знань щодо закономірностей та факторів раціонального розміщення продуктивних сил, особливостей територіального розміщення господарства;
- оволодіння знаннями про об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни;
- дослідження територіальної і галузевої структури господарського комплексу України та її регіонів;
- вивчення територіального поділу праці, можливості кооперації і спеціалізації регіонів;
- обґрунтування практичного значення регіонального підходу до управління соціально-економічним розвитком територій;
- дослідження теорії макроекономічної науки, розкриття її об'єкта, предмета, функцій і методів, висвітлення основних макроекономічних показників та індикаторів макроекономічного розвитку;
- розгляд базових моделей макроекономічної рівноваги;
- розкриття механізму складових макроекономічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної, соціальної;
- оволодіння методичним інструментарієм розрахунку основних макроекономічних показників.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

Знати:

- економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, макроекономіки ;
- сутність законів і механізми ринкового регулювання економіки;
- загальні принципи раціональної поведінки мікросистем з урахуванням чинних ринкових умов і наявної динаміки ринкової кон'юнктури;
- універсальні методики та інструментарій прийняття оптимальних господарських рішень економічними суб'єктами;
- мікроекономічні методи аналізу функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- економічні закони, закономірності, принципи і чинники розміщення

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
	стор. 6 з 18		

продуктивних сил та формування економіки регіонів;

- сучасну галузеву структуру народного господарства України та тенденції її розвитку;
- наукові методи аналізу територіальної організації народного господарства;
- місце України в світовому територіальному розподілі праці;
- шляхи раціонального використання природних, науково-виробничих та людських ресурсів регіонів крани;
- стан та перспективи розвитку економіки регіонів України;
- особливості формування та функціонування макроекономічної політики за різних типів економічних систем та на різних фазах економічного циклу;
- теоретичні концепції циклічності розвитку національної економіки;
- основні макроекономічні показники, інфраструктури ринку, співвідношення попиту і пропозиції, інвестицій, фінансового ринку;
- теоретико-методологічні особливості реалізацій сучасної фіскальної та монетарної політики, регулювання зовнішньоекономічної активності.

Вміти:

- застосовувати прийоми мікроекономічних досліджень для аналізу ефективності функціонування невеликих господарчих систем;
- виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікрорівні;
- розуміти особливості провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки;
- аналізувати та розв’язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин;
- обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;
- володіти методикою ефективного реформування національної економіки, глибокого розуміння необхідності структурної її трансформації;
- розробляти підходи до раціонального розміщення продуктивних сил регіону;
- обґрунтовувати ефективність функціонування народногосподарських комплексів з урахуванням їхнього територіального розміщення;
- виконувати різноманітні розрахунки на вибір оптимального варіанта розміщення виробництва;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макrorівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
		стор. 7 з 18	

- оцінювати макроекономічні моделі;
- визначати основні показники економічного розвитку на макrorівні;
- надавати оцінку загальним тенденціям макроекономічних процесів;
- уміти проводити аналіз сучасної економічної ситуації в країні;
- обґрунтовувати наслідки економічної політики.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін «Вступ до спеціальності», «Економічна теорія», «Основи підприємництва», «Соціологія» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Економіка підприємства», «Економічний аналіз» та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом та складається з трьох навчальних модулів: модуля №1 «**Основи функціонування економіки на мікрорівні**», модуля № 2 «**Основи функціонування економіки на макrorівні**» та модуля № 3 «**Основи функціонування економіки на мезорівні**», які є логічно завершеними, самостійними, цілісними частинами навчального плану, засвоєння яких передбачає проведення модульних контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання.

Модуль 1 «Основи функціонування економіки на мікрорівні»

Тема 1.1. Предмет і метод мікроекономіки.

Мікроекономіка в системі економічних наук. Предмет мікроекономіки та її становлення як окремої дисципліни. Методи мікроекономічних досліджень. Основні поняття та принципи мікроекономіки.

Тема 1.2. Теорія попиту та теорія пропозиції.

Основні поняття теорії попиту. Крива попиту. Функція попиту. Фактори, що впливають на попит. Еластичність попиту. Коефіцієнти еластичності попиту.

Загальні поняття пропозиції. Закон пропозиції. Функція пропозиції. Крива пропозиції. Еластичність пропозиції. Фактори, що впливають на еластичність пропозиції.

Ринкова рівновага. Регулювання ринкової рівноваги.

Тема 1.3. Теорія поведінки споживача.

Споживач як суб'єкт ринкових відносин. Основний зміст теорії поведінки споживача. Корисність і попит. Загальна і гранична корисність.

Кардиналістська (кількісна) теорія поведінки споживача.

Ординалістська (порядкова) теорія поведінки споживача. Аналіз впливу змінних факторів на поведінку споживача.

Тема 1.4. Теорія виробництва.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
		стор. 8 з 18	

Виробництво. Виробнича функція. Закон спадної граничної продуктивності. Правило найменших витрат та правило максимізації прибутку. Ізокости та ізокванти. Рівновага виробника. Зміна масштабу виробництва.

Тема 1.5. Витрати виробництва.

Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат. Види витрат. Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Витрати виробництва в довгостроковому періоді.

Тема 1.6. Види і типи конкуренції.

Типи конкурентних систем. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції. Поведінка конкурентної фірми в короткостроковому періоді. Конкурентна рівновага в довгостроковому періоді. Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Поняття, ознаки та умови монополічного ринку. Види монополій. Визначення ціни та обсягів виробництва на монополічному ринку. Економічні наслідки монополізму.

Аналіз поведінки монополістичного конкурента в короткостроковому періоді. Довгострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції. Ефективність ринку монополістичної конкуренції.

Тема 1.7. Ринок ресурсів.

Особливості ціноутворення на ринку ресурсів. Вартісні показники використання ресурсу. Визначення обсягу застосування ресурсу. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Ринок праці. Праця як фактор виробництва. Заробітна плата та її характеристики за різних типів ринку.

Ринок землі. Ринок капіталу. Підприємницький прибуток.

Тема 1.8. Мікроекономічна модель підприємства.

Економічна природа фірми. Економія від масштабу та технологічна ефективність виробництва. Правило максимізації прибутку.

Модуль 2 «Основи функціонування економіки на макрорівні»

Тема 2.1. Макроекономіка як наука. Основні макроекономічні показники.

Вступ до макроекономіки. Місце макроекономіки в економічній науці.

Об'єкт і предмет макроекономіки. Змішана економічна система як об'єкт макроекономіки. Основні макроекономічні показники. Валовий випуск та валовий внутрішній продукт (ВВП). Методи обчислення ВВП. Номінальний та реальний ВВП. Поточні та постійні ціни. Індекс цін. Темпи зростання та приросту ВВП.

Тема 2.2. Макроекономічна нестабільність.

Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність і структура економічного циклу. Види економічних циклів. Причини циклічних коливань. Індикатори циклічних коливань в економіці.

Зайнятість і безробіття. Фактичне, природне та циклічне безробіття. Закон

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
		стор. 9 з 18	

Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття. Інфляція, темп інфляції. Види інфляції залежно від темпу інфляції.

Тема 2.3. Сукупний попит та сукупна пропозиція.

Сутність сукупного попиту та його відмінність від індивідуального попиту. Цінові чинники сукупного попиту: ефект відсоткової ставки, ефект багатства, ефект чистого експорту.

Сутність сукупної пропозиції. Вплив рівня цін на сукупну пропозицію: класична та кейнсіанська модель сукупної пропозиції.

Тема 2.4. Споживання, заощадження та інвестиції.

Споживання та заощадження як функції доходу. Середня схильність до споживання та заощадження. Гранична схильність до споживання та заощадження. Автономне споживання та заощадження.

Інвестиції та фактори інвестування. Очікувана норма чистого прибутку та процентна ставка як основні фактори інвестиційного попиту. Номінальна і реальна процентна ставка.

Тема 2.5. Грошовий ринок і монетарна політика.

Механізм функціонування грошового ринку. Пропозиція грошей та грошові агрегати. Механізм досягнення рівноваги на грошовому ринку.

Банківська система та грошова пропозиція. Банківські резерви. Грошова пропозиція з урахуванням депозитних та готівкових грошей.

Фіскальна політика держави. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.

Тема 2.6. Механізм зовнішньоекономічної політики.

Платіжний баланс. Структура платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу.

Валютний курс. Форми котирування валютного курсу. Види валютного курсу залежно від режиму його формування. Номінальний та реальний валютний курс. Паритет купівельної спроможності. Попит і пропозиція як чинники валютного курсу. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП.

Модуль 3 «Основи функціонування економіки на мезорівні»

Тема 3.1. Регіон у системі територіального поділу праці.

Сутність поняття «регіон», місце регіону в економічному просторі. Комплексний розвиток регіону.

Галузева і територіальна структура регіону. Галузева структура як склад галузей, співвідношення і взаємопов'язаність між ними. Поняття про «горизонтальні» зв'язки і «вертикальні» зв'язки. Галузі спеціалізації, галузі експортної спеціалізації, допоміжні, обслуговуючі галузі.

Поняття про інфраструктуру (поєднання діючих споруд, будівель, мереж, що прямо не беруть участі у виробництві матеріальних благ, але необхідні для самого процесу, і які можна об'єднати у певні однорідні групи галузі). Виробнича, інженерна, соціальна, транспортна і економічна інфраструктура.

Типи структури господарства країни: аграрний, аграрно-індустріальний,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 10 з 18	

індустріальний, індустріально-аграрний.

Тема 3.2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів.

Економічні закони розміщення виробництва, їх об'єктивний характер. Закономірності і сучасні інтеграційні процеси. Основні закономірності розміщення продуктивних сил. Найважливіші принципи розміщення продуктивних сил. Визначальна роль економічних і соціальних факторів у розміщенні виробництва. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил.

Тема 3.3. Економічне районування та територіальна організація господарства.

Економічне районування як науковий метод територіальної організацій народного господарства. Засади економічного районування. Економічний район, його основні ознаки. Принципи економічного районування. Форми територіальної організацій продуктивних сил економічних районів. Типи економічних районів. Економічне районування та його практичне значення. Особливості районування та сучасна мережа економічних районів. Територіальна структура виробничо-територіального комплексу економічного району. Вдосконалення територіально-організаційної структури народного господарства.

Тема 3.4. Регіон у системі територіального поділу праці.

Регіон як об'єкт дослідження регіональної економіки. Регіоналізація економіки. Територіальний поділ праці – головна умова спеціалізацій економічних регіонів. Спеціалізація економічних регіонів та методики її оцінки.

Тема 3.5. Сутність, мета, завдання регіональної та економічної політики.

Сутність державної регіональної економічної політики. Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики. Основні принципи державної регіональної економічної політики. Основні цілі державної регіональної економічної політики. Завдання державної регіональної економічної політики. Наукове обґрунтування регіонального розміщення продуктивних сил.

Тема 3.6. Механізм реалізації регіональної економічної політики.

Поняття, сутність та складові механізму реалізацій державної регіональної економічної політики. Організаційно-правова база реалізацій регіональної економічної політики.

Бюджетно-фінансові важелі та ключові елементи механізму реалізацій регіональної економічної політики: місцеві бюджети, прогнозування, планування та програмування регіонального розвитку.

Спеціальні (вільні) економічні зони. Міжрегіональне і прикордонне співробітництво – інструменти реалізацій регіональної економічної політики. Основні засади управління державним та комунальним секторами регіональної економіки.

Тема 3.7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 11 з 18	

Суть господарського комплексу. Основні умови формування господарського комплексу України. Основні риси господарства України.

Народногосподарський комплекс України. Галузева, територіальна, функціональна та організаційна структура народногосподарського комплексу України. Виробнича й невиробнича сфери народного господарства. Загальна характеристика промисловості, сільського господарства та транспорту.

Суть і класифікація міжгалузевих комплексів.

Тема 3.8. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем.

Виробнича інфраструктура регіону. Енергетична інфраструктура. Транспортна система регіону. Розвиток виробничих зв'язків у регіонах.

Соціальна інфраструктура. Соціально-побутова та соціально-духовна інфраструктура регіону. Пасажирський транспорт та засоби зв'язку. Освіта. Культура. Охорона здоров'я, фізкультура і спорт.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1 «Основи функціонування економіки на мікрорівні»									
1.1	Предмет і метод мікроекономіки.	1 семестр				1 семестр			
		4	2	-	2	11	1		10
1.2	Теорія попиту та теорія пропозиції.	6	2	2	2	12	1	1	10
1.3	Теорія поведінки споживача.	6	2	-	4	15	2	1	12
1.4	Теорія виробництва.	6	2	2	2	12	1	1	10
1.5	Витрати виробництва.	6	2	2	2	14	1	1	12
1.6	Види і типи конкуренції.	5	2	-	3	14	1	1	12
1.7	Мікроекономічна модель підприємства.	6	2	2	2	12	1	1	10
1.8	Модульна контрольна робота №2	6	2	-	4	--	--	--	--
Усього за модулем №1/1 семестр		45	16	8	21	90	8	6	76

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 12 з 18	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Модуль 2 «Основи функціонування економіки на макрорівні»	2 семестр							
2.1	Макроекономіка як наука. Основні макроекономічні показники.	4	2	-	2	12	-	-	12
2.2	Макроекономічна нестабільність.	6	2	2	2	14	-	-	14
2.3	Сукупний попит та сукупна пропозиція.	6	2	-	4	15	1	-	14
2.4	Споживання, заощадження та інвестиції.	8	2	2	4	13	-	1	12
2.5	Грошовий ринок і монетарна політика.	6	2	2	2	16	1	1	14
2.6	Механізм зовнішньоекономічної політики.	7	2	1	4	12	-	-	12
2.7	Модульна контрольна робота №2	6	2	-	4	-	-	-	--
2.8	Контрольна (домашня) робота	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №2/1 семестр		45	14	7	24	90	2	2	86
	Модуль 3 «Основи функціонування економіки на мезорівні»								
3.1	Предмет, метод та завдання дисципліни «Регіональна економіка».	8	2	2	4	-	-	-	-
3.2	Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів.	10	2	2	6	-	-	-	-
3.3	Економічне районування та територіальна організація господарства.	10	2	2	6	-	-	-	-
3.4	Регіон у системі територіального поділу праці.	12	2	2	6	-	-	-	-
3.5	Сутність, мета, завдання регіональної та економічної політики.	12	2	2	6	-	-	-	-
3.6	Механізм реалізації регіональної економічної політики.	10	2	2	6	-	-	-	-
3.7	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах.	10	2	2	6	-	-	-	-
3.8	Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем.	9	2	1	6	-	-	-	-
3.9	Модульна контрольна робота №3	7	1	-	6	-	-	-	-
Усього за модулем №3/2 семестр		90	19	19	52				
Усього за навчальною дисципліною		180	49	34	97	180	10	8	162

2.2. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у другому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Теми рефератів та завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
		стор. 13 з 18	

Час, потрібний для виконання контрольної роботи складає 8 годин самостійної роботи.

2.3. Перелік питань для підготовки до підсумкової семестрової роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової семестрової роботи розробляється провідним викладачем і затверджується протоколом засідання кафедри та доводиться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування фахового професійного світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 051 «Економіка».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За характером пізнавальної діяльності при вивченні дисципліни «Економіко-правове регулювання підприємств» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;

- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;

- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Базилінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка: Навчальний посібник/За ред. Базилінської О.Я. 3-тє вид. випр. К.:Центр учбової літератури, 2019. – 352 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 14 з 18	

- 3.2.2. Мікроекономіка: підручник/ За ред. Базилевич В.Д. – К.: Знання, 2007. – 677 с.
- 3.2.3. Мікроекономіка: теорія та приклади розв’язання задач: навч. посібник / Ю.М. Петрушенко. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2012. – 320 с
- 3.2.4. Уфімцева О.Ю. Мікроекономіка. Курс лекцій: Підручник. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012. – 172 с.
- 3.2.5. Ястремський О. І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки: підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп.– Київ: Знання-Прес, 2007. – 582 с.
- 3.2.6. Базилевич В.Д. Макроекономіка: підручн./ В.Д. Базилевич. – К.: «Знання», 2007. – 677с.
- 3.2.7. Будагівська С. Мікроекономіка і макроекономіка. підручн./ С. Будагівська. – К.: «Основи», 2007. – 576с.
- 3.2.8. Панчишин С. Макроекономіка. підручн./ С. Панчишин. – К., Либідь, 2005. – 537с.
- 3.2.9. Гамов М. С. Регіональна конкурентоспроможність економіки України: навч. посіб. / М. С. Гамов, О. І. Шнирков. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2016. – 292 с.
- 3.2.10. Пак Н. Т. Регіональна економіка / Н.Т. Пак // навч. посібн. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 326 с.
- 3.2.11. Савченко В. Ф. Регіональна економіка / В.Ф. Савченко // Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2012. – 339 с.
- 3.2.12. Серікова Т. М. Регіональна економіка у схемах і таблицях / Т.М. Серікова, Н. К. Гіковата, Г.М. Шумська // навчально-практичний посібник; за заг. ред. Серікової Т.М. – Х. : Вид ХНЕУ, 2011. – 176 с.

Допоміжна література

- 3.2.13. Мікроекономіка: навчальний посібник/ Мельникова В. І., Яременко В. Г., Мельникова О. П., Корнівська В. О. МОН. – Київ: Професіонал, 2005. – 400 с.
- 3.2.14. Мікроекономіка. Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник / Поплавська Ж., Криса О. – Алерта, 2016. – 284 с.
- 3.2.15. Макроекономічний аналіз національної економіки. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://kneu.edu.ua/2755-17>
- 3.3.16. Петрушенко Ю.М. Макроекономіка // [Електронний ресурс]: режим доступу https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/50398/15/Petrushenko_Mikroekonomika_teoriiia.pdf >
- 3.2.17. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: підручн./ К.Р. Макконел, С.Л. Брю / Пер. с 14-го англ. изд. –М.: ИНФРА-М, 2003. – 972 с.
- 3.2.18. Мэнкью Н.Г. Принципы макроэкономики: монографія /Мэнкью Н.Г. Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2012. – 544 с.
- 3.2.20. Самуэльсон Пол Э., Нордхаус Вильям Д. Экономика: монографія / Пол Э. Самуэльсон, Вильям Д. Нордхаус . Издание пятнадцатое. – Перевод с англ.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01- 01-2021
	стор. 15 з 18		

под редакцией Тарасевича Л.С. и Мусского А.И. М., Бином. – М.:Кновус. 2004. – 800 с.

3.2.21. Політика регіонального розвитку в Україні: особливості та пріоритети. Аналітична доповідь / за ред. З. Варналія. – К. : 2005. – 62 с.

3.2.22. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика : підручник / Д. М. Стеченко. – К. : Вікар, 2006. – 396 с.

3.2.23. Україна 2030. Доктрина збалансованого розвитку. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/E-Book-Doctrine-2030.pdf>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.2.24. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3.2.25. <http://www.lib.nau.edu.ua/main/>

3.2.26. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>

3.2.27. <http://www.nbu.gov.ua/>

3.2.28. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

3.2.29. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

3.2.30. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>

3.2.31. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>

3.2.32. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.2.33. Офіційний сайт Світового Банку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org.ru>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макрорівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 16 з 18	

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	1, 2 семестри
	1 семестр	
Виконання завдань на практичних заняттях	8×5б = 40	10б×4 = 40
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи		20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>24 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-
Усього за модулем №1	50	-
	Модуль №2	-
Виконання завдань на практичних заняттях	7×5б = 35	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	<i>22 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
Усього за модулем №2	50	-
	Модуль №3	-
Виконання завдань на практичних заняттях	9×5б = 45	-
Виконання індивідуальних завдань за тематикою курсу	2×15б = 30	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної</i>	<i>45 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №3	25	-
Підсумкова залікова робота	-	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е* тощо (табл. 2).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- і макrorівнях»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 17 з 18	

Таблиця 4.2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах за перший та другий семестри з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				